

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların **Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Züleyha GÜLÜM
İstanbul Milletvekili

Cezaevlerinde bulunan mahpusların yasalarla ve uluslararası sözleşmelerle garanti altına alınan haklarının temini ve bu hakların uygulanması için her türlü önlemin alınması devletin sorumluluğundadır. Ancak cezaevlerindeki binlerce mahpus sağlık, savunma, tedavi, iletişim, adil yargılanma gibi pek çok alanda hak ihlalleri yaşamaktadır. Özellikle cezaevlerinde bulunan hasta mahpusların yaşadığı sorunların çözümüne dönük iktidarın duyarsızlığı hasta mahpusları adeta ölüme mahkûm etmektedir. Adli Tıp Kurumu (ATK) tarafından verilen “cezaevinde kalamaz” raporuna rağmen pek çok hasta mahpusun cezaevlerinde tutulduğu bilinmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi “Devletin, tutuklu ve hükümlülerin sağlık hakkı yönünden cezaevlerinde tutulma şartlarında kaçınılmaz olan düzeyin ötesinde sıkıntı ve güçlüğü maruz bırakılmamaları, gerekli tıbbi desteği sağlayarak sağlık ve iyilik hallerinin muhafazasını temin etmekle yükümlü olduğunu” belirtmektedir. Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (CPT) de “Tutukluların gözetim altında bulundukları süre boyunca, tutukluluk sürelerinden bağımsız olarak her zaman bir doktora erişim haklarının bulunması gereklidir. Sağlık hizmetleri, doktora danışma talepleri gereksiz gecikme olmadan karşılanacak şekilde düzenlenmelidir” demektedir.

25/10/19

İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) son verilerine göre 220 bin kapasiteli Türkiye cezaevlerinde şu anda yaklaşık 280 bin kişi bulunuyor. Bunlar arasında 457'si ağır olmak üzere 1334 hasta mahpus var. 2017 yılı başından 2019 yılı sonuna kadar cezaevlerinde 44 hasta mahpus yaşamını yitirmiştir.

3 Aralık 2019 tarihinde 64 yaşındaki hasta tutuklu Emine Aslan Aydoğan Urfa T Tipi 2 Nolu Kapalı Cezaevi'nden kaldırıldığı Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yaşamını yitirmiştir. 10 Ocak 2020 tarihinde Siirt E Tipi Cezaevi'nde tutulan, şeker ve tansiyon hastası 74 yaşındaki Nebi İlhan, Siirt Devlet Hastanesi'nde yaşamını yitirmiştir.

Son olarak 24 yıldır cezaevinde bulunan Hüseyin Polat geçtiğimiz günlerde Tekirdağ F Tipi Cezaevi'nde yaşamını yitirmiştir. 25 Ocak günü mide kanaması geçiren Hüseyin Polat'ın götürüldüğü hastanede "yer olmadığı" gerekçesiyle cezaevine geri gönderildiği ve ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde kendisine sadece bir iğne yapıldığını, vücudunda şişlikler oluşmaya başladığını, "Öleceğimi hissediyorum" dediği belirtilmiştir.

Bu Bağlamda;

1. Mide kanaması geçirmesine rağmen Hüseyin Polat neden sadece iğne yapılarak tekrar cezaevine geri götürülmüştür? Tedavi için başka hastaneye götürülmemesinin sebebi nedir?
2. Tedavisi yapılmadan Hüseyin Polat'ı tekrar cezaevine geri götüren cezaevi yetkilileri hakkında soruşturma başlatılacak mıdır?
3. Tek başına yaşamını idame ettiremeyeceği sağlık raporuyla tespit edilen hasta mahpuslar neden tahliye edilmemektedir?
4. Cezaevlerinde bulunan hasta mahpusların ihtiyaç duyduğu gerekli tedavilerin yapılması noktasında cezaevleri yetkililerine yönelik hangi denetimler yapılmaktadır?
5. Adli Tıp Kurumu'nun "cezaevinde kalamaz" raporuna rağmen cezaevlerinde tutulduğu için yaşamını yitiren hasta mahpus sayısı kaçtır?
6. Adli Tıp Kurumu'nun "cezaevinde kalamaz" raporuna rağmen cezaevlerinde tutulan hasta mahpus sayısı kaçtır? Bu kişiler hangi cezaevlerinde bulunmaktadır?
7. Hasta mahpusların "hasta hakları" ve "sağlığa erişim hakkı" çerçevesinde tedavilerinin yapılmasına ilişkin bir çalışma yürütülmekte midir?